

**Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci**

Təsdiq edirəm:
Tədris işləri üzrə direktor müavini:
Əyyubova İ.H. _____
" 7 " " fevral " 2020-cu il

Fənn sillabusu

İxtisas: Instrumental ifaçılıq.(Fortepiano).

Şöbə: Musiqi və Təsviri incəsənət.

Fənn Birləşmə komissiyası: "Musiqi nəzəriyyəsi" və "xor dirijorluğu."

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı. (2013-cü ildə tərtib olunmuş program əsasında.)

Kurs: IV

Kodu: İPFS-BO3.

Tədris ili: (2019-2020 tədris ili) VIII Semestr: yaz

Tədris yükü: cəmi:60 saat; Auditoriya-60 saat.(mühazirə 45 saat seminar 15 saat)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

Auditoriya N: 17

Saat: I gün.13⁵⁵-15³⁰;15⁴⁰-17¹⁵. II gün.10¹⁵-11⁵⁰. IV gün 8³⁰-10⁰⁵. Vgün.10¹⁵-11⁵⁰.

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı , dərəcəsi:Axundova Sədaqət Həbib qızı.

FBK-nın ünvanı: Lənkəran ş. Axundov31.

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı: akh.seda66@mail.ru

III.Tövsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaitivə metodik vəsaitlər:

Əsas

1. T.Çeredniçenko. Musiqi janrı.1990.
2. E.V.Nazaykinski. Musiqidə stil və janr.-M.2003.
3. M. K.Mixaylov. Stil v muzıke.M-1981.
4. Ş. Həsənova. Musiqi tarixindən mühazirələr.III hissə.
5. İnternet resursları

Əlavə

- 6.İstoriya zarubejnoj muzıku. M 1983-1988. Vıp. 1-5.
- 7.Ençiklopediya V 3 t. M.1998-2000.

Bölmələr üzrə mühazirələrdə bəstəkarların həyatı yaradıcılığı ilə bağlı uyğun bilik və bacarıqlar aşılır.

Bütün bunlar XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı fənninin ali təhsil müəssisələrinin tələbələri üçün tədrisinin vacib olduğunu təsdiq edir.

IV. Fənnin təsviri:

“XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı” əsasən xarici bəstəkarların həyatı yaradıcılığı,bəstələdiyi əsərlərin yaranma tarixi və şəraiti haqqında məlumat verir. Dərsliklər bir neçə fəslə bölünür və hər fəslə bir neçə mövzu vardır.

V. Fənnin məqsədi

Fənnin tədrisinin əsas məqsədi tələbələrin müasir tələblərə uyğun olaraq qərb və rus musiqisinin inkişaf tarixi, görkəmli bəstəkarların həyat və yaradıcılığı haqqında biliklərə yiyələndirməklə onların estetik zövqünü, musiqi mədəniyyətini yüksəltməkdən ibarətdir. Mövzuların öyrənilməsi təhsil sistemində qəbul edilmiş sadədən mürəkkəbə doğru ardıcılıq ilə qurulmuşdur. Belə ki, hər hansı bir bəstəkarın həyat və yaradıcılığını öyrənərkən əvvəlcə onun erkən yaradıcılığı, sonra iri həcmli əsərləri nəzərə çatdırılır.

VI. Davamiyyətə verilən tələblər:

Dərsdə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 10 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində fənn üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 10 bal verilir; semestr ərzində fənnin tədrisinə ayrılan saatların hər buraxılan 10%- nə 1 bal çıxılır; Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı (25%-dən çox) olduğu halda tələbə həmin fənnin imtahana buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır və sonradan onun haqqında müvafiq qərar qəbul edilir.

VII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 10 bal sərbəst işlərin tərtib olunmasına görə, 10 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 20 bal kollektivlərə görə, 10 bal dərslərə davamiyyətinə görə.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfli-dir
- 9 bal- tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açabilir.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

91-100 bal- əla (A)

81-90 bal- çox yaxşı (B)

71-80 bal- yaxşı (C)

61-70 bal- kafi (D)

51-60 bal – qənaətbəxş (E)

51-baldan aşağı- qeyri-kafi (F)

Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Kollecın daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

VIII.(1.) Təqvim mövzu planı: Mühazirə: 45 saat , Cəmi: 60 saat.

Sıra №	Kecirilən mühazirə mövzuların məzmunu.	Saat	Tarix
1	Mövzu № 1. XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri . Plan: 1.Avropa musiqi mədəniyyəti. 2.Müasir bəstəkarlar. Mənbə: [1-5]	2	
2	Mövzu № 2. XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri . Plan: 1.Caz, bluz, rok-pop, Azərb. Caz nümayəndləri və s. Mənbə: [1-5]	2	
3	Mövzu №3. Avstriya musiqi mədəniyyəti: Q. Maler. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. Mənbə: [1-7]	2	
4	Mövzu №4. Avstriya musiqi mədəniyyəti: Q. Maler. Plan: 1. Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-7]	2	
5	Mövzu №5. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Şönberq. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2. Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-7]	2	
6	Mövzu №6. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Berq. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-5]	2	
7	Mövzu №7. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A.Vebern. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-5]	2	
8	Mövzu № 8. Almaniya musiqi mədəniyyəti: R. Ştraus. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Mərhələləri. Mənbə: [1-5]	2	
9	Mövzu № 9. R.Ştraus. Yaradıcılıq yolu. Plan: 1.1.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-5]	2	
10	Mövzu № 10. Macarıstan musiqi mədəniyyəti: B.Bartok. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə[1-5]		
11	Mövzu № 11. Almaniya musiqi mədəniyyəti. P.Hindemit. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-5]	2	
12	Mövzu № 12. Almaniya musiqi mədəniyyəti. K. Orf. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-5]	2	
13	Mövzu №13. Fransa musiqi mədəniyyəti:D. Miyo. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. Mənbə: [1-5]	2	

14	Mövzu №14. D.Miyonun yaradıcılığı. Plan: 1.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-5]	2	
15	Mövzu №15. Fransa musiqi mədəniyyəti:A.Oneqper. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-7]	2	
16	Mövzu №16. Fransa musiqi mədəniyyəti:F. Pulenk. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-7]	2	
17	Mövzu № 17. İspan musiqi mədəniyyəti: M. Falya. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-7]	2	
18	Mövzu № 18. İtaliya musiqi mədəniyyəti:O. Rispqi. Plan: 1.Bəstəkarların həyatına baxış. 2.Yaradıcılıqlarının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-5]	2	
19	Mövzu № 19. İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Malipyero. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-5]	2	
20	Mövzu № 20. İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Puççini. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-5]	2	
21	Mövzu № 21. İngiltərə musiqi mədəniyyəti:B.Britten. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-7]	2	
22	Mövzu № 22. ABŞ musiqi mədəniyyəti: C.Qerşvin. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-7]	2	
23	Mövzu № 23. Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti:İ.Yanaçək. Plan: 1.Bəstəkarın həyatına baxış. 2.Yaradıcılığının əsas xüsusiyyətləri. Mənbə: [1-7]	1	

VIII.(2.) Seminar mövzularının məzmunu: 15saat. Cəmi 60 saat.

Sıra №	Keçirilən seminar mövzularının məzmunu.	Saat	Tarix
1.	XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri. Avstriya musiqi mədəniyyəti: Q. Maler.	2	
2.	Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Şönberq. A. Berq. A.Vebern.	2	
3.	Almaniya musiqi mədəniyyəti: R. Ştraus. Macarıstan musiqi mədəniyyəti: B.Bartok.	2	

4.	Almaniya musiqi mədəniyyəti. P.Hindemit. K.Orf.	2	
5.	Fransa musiqi mədəniyyəti:D. Miyo. A.Oneqger. F. Pulenk.	2	
6.	İspan musiqi mədəniyyəti: M.Falya. İtaliya musiqi mədəniyyəti: O. Rispiqi. C.Malipyero. C.Puççini.	2	
7.	İngiltərə musiqi mədəniyyəti:B.Britten. ABŞ musiqi mədəniyyəti: C.Qerşvin.	2	
8.	Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti:İ.Yanaçək.	1	

IX. Sərbəst işin mövzuları:

1	Avstriya musiqi mədəniyyəti: Q. Maler. A. Şönberq.
2	Almaniya musiqi mədəniyyəti: R. Ştraus. P.Hindemit. K.Orf.
3	XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri. Macarıstan musiqi mədəniyyəti: B.Bartok.
4	Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Berq. A.Vebern.
5	Fransa musiqi mədəniyyəti: D. Miyo. A.Oneqger. F. Pulenk.
6	Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti:İ.Yanaçək. İspan musiqi mədəniyyəti: M.Falya.
7	İtaliya musiqi mədəniyyəti: O. Rispiqi. C.Malipyero. C.Puççini.
8	İngiltərə musiqi mədəniyyəti: B.Britten. ABŞ musiqi mədəniyyəti: C.Qerşvin.
9	Almaniya musiqi mədəniyyəti: K.Orf. Fransa musiqi mədəniyyəti: F. Pulenk.

X. İmtahan sualları.

- XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri.
51. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A.Vebern.
- İspan musiqi mədəniyyəti: M.Falya. 3
- İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Puççini.
- 58.İngiltərə musiqi mədəniyyəti:B.Britten.
- ABŞ musiqi mədəniyyəti: C.Qerşvin.
- Almaniya musiqi mədəniyyəti: P.Hindemit.
- İtaliya musiqi mədəniyyəti:O. Rispiqi.
- Fransa musiqi mədəniyyəti: D. Miyo.
- Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti:İ.Yanaçək.
- 56.Avstriya musiqi mədəniyyəti: Q. Maler.
- Almaniya musiqi mədəniyyəti: K.Orf.
- 59.Fransa musiqi mədəniyyəti: F. Pulenk.
- Macarıstan musiqi mədəniyyəti: B.Bartok.
- İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Malipyero.
- Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Berq.
- Fransa musiqi mədəniyyəti: A.Oneqger.
- 60.Macarıstan musiqi mədəniyyəti: B.Bartok.
- Almaniya musiqi mədəniyyəti: R. Ştraus.
- XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri.
- Fransa musiqi mədəniyyəti: F. Pulenk.
- Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Berq.
- Almaniya musiqi mədəniyyəti: R. Ştraus.
- İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Puççini.
- Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti: İ.Yanaçək.
- Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Şönberq.

27. Fransa musiqi mədəniyyəti: D. Miyo.
28. 65.Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti: İ.Yanaçek.
29. Almaniya musiqi mədəniyyəti: K.Orf.
30. Macarıstan musiqi mədəniyyəti: B.Bartok.
31. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Şönberq.
- 32.55. Fransa musiqi mədəniyyəti: A.Oneqqer.
33. 63.ABŞ musiqi mədəniyyəti: C.Qerşvin.
34. XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri.
35. 52.İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Malipyero.
36. Almaniya musiqi mədəniyyəti: K.Orf.
37. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A.Vebern.
38. İspan musiqi mədəniyyəti: M.Falya.
39. Fransa musiqi mədəniyyəti: D. Miyo.
40. İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Puççini.
41. 53.Almaniya musiqi mədəniyyəti: P.Hindemit.
42. 62.Fransa musiqi mədəniyyəti: A.Oneqqer.
- 43.54. İngiltərə musiqi mədəniyyəti:B.Britten.
44. 57.İtaliya musiqi mədəniyyəti:O. Rispiqi.
45. 64.Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Şönberq.
46. 61.Almaniya musiqi mədəniyyəti: R. Ştraus.
47. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Berq.
48. İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Puççini.
49. Fransa musiqi mədəniyyəti: F. Pulenk.
50. İspan musiqi mədəniyyəti: M.Falya.

XI. Kollokvium suallrı.

№1

- a)
 1. XX əsr musiqi sənətinin inkişaf mərhələləri.
 2. Avstriya musiqi mədəniyyəti: Q. Maler.
 3. Almaniya musiqi mədəniyyəti: R. Ştraus.
- b)
 4. Macarıstan musiqi mədəniyyəti: B.Bartok.
 5. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Şönberq.
 6. Almaniya musiqi mədəniyyəti: P.Hindemit.
- c)
 7. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A. Berq.
 8. Almaniya musiqi mədəniyyəti: K.Orf.
 9. Avstriya musiqi mədəniyyəti: A.Vebern.

№2

- a)
 1. Fransa musiqi mədəniyyəti:D. Miyo.
 2. İspan musiqi mədəniyyəti: M.Falya.
 3. İtaliya musiqi mədəniyyəti:O. Rispiqi.
- b)
 4. Fransa musiqi mədəniyyəti: A.Oneqqer.
 5. İtaliya musiqi mədəniyyəti: C.Malipyero.
 6. İngiltərə musiqi mədəniyyəti:B.Britten.

c)

7. Fransa musiqi mədəniyyəti: F. Pulenk
8. İtaliya musiqi mədəniyyəti: C. Puççini.
9. ABŞ musiqi mədəniyyəti: C. Qerşvin.
10. Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti: İ. Yanaçek.

XII. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisinin sonunda tələbələr Müasir musiqi ədəbiyyatı kursundan müəyyən biliklərə malik olmalı, o cümlədən fənn haqqında fikirlərini əsaslandırmağı bacarmalıdırlar. Kursda keçdiklərindən –bəstəkarların həyatı və yaradıcılığıyla dərinlən tanış olmaqla, musiqilərini öyrənmək vərdişlərinə yiyələnmişdirlər.

Fənninin tədrisi zamanı tələbələrə müxtəlif bölmələrin praktik tətbiqini öyrədilməsi fənn üzrə qoyulan əsas tələblərdən biridir. Müasir musiqi ədəbiyyatı fənninin tədrisi zamanı qoyulan tələblər aşağıdakı kimidir:

- Mühazirə mətninin hazırlanması,
- test tapşırıqları,
- referat işləri,
- imtahan sualları,
- fərdi tapşırıqlar,
- internetdən istifadə.
- musiqilərin dinlənilməsi.

Öyrənən tanış olur:

- Avstriya musiqi mədəniyyəti.
- Almaniya musiqi mədəniyyəti.
- Fransa musiqi mədəniyyəti.
- İtalya opera mədəniyyəti.
- İngiltərə musiqi mədəniyyəti.
- ABŞ musiqi mədəniyyəti.
- İspan musiqi mədəniyyəti.
- Macarıstan musiqi mədəniyyəti.
- Çexiya və Slovakiya musiqi mədəniyyəti:
- Keçilən bəstəkarların əsərlərinin dinlənilməsi.

“XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı” fənninin sillabusu “Instrumental ifaçılıq” ixtisasının tədris planı və XX-XXI əsr müasir musiqi ədəbiyyatı fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus «_Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu_» FBK-da müzakirə edilərək, bəyənilmişdir. (6 fevral 2020-ci il, protokol № 5).

Fənn müəllimi:

Axundova Sədaqət Həbib qızı.

FBK sədri:

Əliyeva Zəminə Tariyel qızı.